

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-089 дар назди Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Холов Фаррух Начмимиддинович дар мавзуи “Фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омили рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон: таҳлили иҷтимоӣ – фалсафӣ”, ки ба ҷимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 6.3.7.- Фалсафаи иҷтимоӣ пешниҳод шудааст

Мавзуи диссертатсионии Холов Фаррух Начмимиддинович, ки ба таҳқиқи фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омили рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон бахшида шудааст, дар шароити кунунии ҷумҳурии мубрам ба ҳисоб меравад. Фарҳанг маҷмуи донишу эътиқод, санъату арзишҳо, урфу одат, анъанаву навоарӣ, маҷмуи қонуну қобилиятҳои, ки одамон онҳоро офарида, дар таҷриба андӯхтаанд, дар бар мегирад. Он ифодакунандаи ҳамаи намудҳои ғайриҷамъиятӣ: моддӣ, маънавӣ, меҳнатӣ-истеҳсолӣ, илмӣ-таҳқиқотӣ, хизматӣ-маишӣ, техникӣ ва ғайра; расму анъанаҳо, навиҷҳои ҳаётӣ, эътиқоду боварҳо ва донишҳои ҳунарҳо аст. Бозор бошад ин маҷмуи муносибатҳои иқтисодиро иҷтимоӣ дар самти мубодила ва иртибот ба ҳисоб рафта, ба воситаи онҳо байни мизочон мубодилаи молу маҳсулот ва хизматрасониҳо сурат мегиранд. Ташаккули инкишофи бозор, асосан ба тақсими ҷамъиятии меҳнат иртибот дорад.

Бинобар ин, зимни омӯзиш ва таҳқиқи мавзӯ бояд ба таҳлили иҷтимоӣ-фалсафии мафҳуми фарҳанги бозаргонӣ ва ошкор кардани ҷанбаҳои иҷтимоии ин ниҳод диққати махсус дод. Зеро, таҳқиқи ҷанбаҳои иҷтимоӣ-фалсафии ин раванд дар низоми сармояи иҷтимоӣ аҳамияти аввалиндараҷа касб мекунад. Худи ҷомеаи бозаргонӣ ва фарҳанги бозаргонӣ низ механизми иҷтимоӣ буда, тавассути он ҷомеа ғайриҷамъиятӣ системаҳои иқтисодиро иҷтимоиро таъмин менамояд. Ин таъминоти мавзӯ то ҳол дар доираи илмҳои фалсафӣ таҳқиқ нашуда, камомӯхта мебошад, ки аз як тараф, зарурати таҳқиқи мавзуи мазкурро пеш овард

Ҳадафи диссертатсия омӯзиши фалсафии масъалаи фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун ниҳоди махсуси иҷтимоӣ дар шароити рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон. Барои расидан ба ҳадафи пешгузошташуда дар таҳқиқоти иҷроӣ вазифаҳои мушаххас пешбинӣ шудаанд.

Этимоднокии натиҷаҳои таҳқиқотро илман асосноккунӣ назариявии масъала, истифодаи сарчашмаҳои муътамад, дақиқ ва кофӣ будани ҳаҷми маводи таҳлилий, мувофиқ будани усул ва методологияи таҳқиқот, коркарди натиҷаҳои диссертатсия, ҳаҷми интишороти мавод, инчунин ҳулосаҳои таҳлилий ва пешниҳодҳои мушаххас, ки бар таҳлили илмии натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ асос меёбанд, муайян мекунам.

Методҳои илмӣ истифоданамудаи доталаб бо ихтисоси илмӣ диссертатсия мувофиқат менамоянд.

Навовариҳои илмӣ таҳқиқот аз он иборат мебошад, ки мафҳуми фарҳанг ва фарҳанги бозаргонӣ дар консепсияҳои гуногуни илмӣ мавриди таҳлили муқоисавӣ қарор гирифта, категорияҳои “муоширати иҷтимоӣ” ва “фаъолияти бозаргонӣ” ҳамчун категорияҳои байнифаннии таҳқиқи ҷомеа таҳлилу муқоиса карда шуданд; Моҳияти фалсафӣ-иҷтимоии падидаи бозаргонии озод дар ҷомеа ошкор гардида, ниҳоди бозаргонӣ ва ҷанбаҳои иҷтимоии он дар танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ нишон дода шуданд. Соҳибкории иҷтимоӣ ва ҷанбаҳои гендерӣ дар системаи бозаргонӣ ва феномени таваккалӣ дар фарҳанги бозаргонӣ ва зарурати татбиқи он дар раванди рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон мавриди таҳлилу муқоиса қарор дода мешавад. Таваҷҷути равишҳои асосии таҳқиқи фалсафӣ масъалаи ҷойгоҳи фалсафаи ахлоқ дар танзими муносибатҳои бозаргонӣ нишон дода мешавад. Бори аввал тамоилгирии рушди бозори «дасти дуюм» ҳамчун манбаи беҳбудии шароити иҷтимоии аҳолии кишвар ва таҳлили иҷтимоӣ-фалсафии рушди соҳибкорӣ дар шароити ҷомеаи муосири Тоҷикистон таҳлил ва ошкор карда мешавад.

Дар таҳқиқот нуқтаҳои илмие ба Ҷимоя пешниҳод шуданд, ки онҳо дар замони муосир ҳамчун нағзониҳои илмӣ маҳсуб меёбанд.

Саҳми унвонҷӯ дар қорқарду қорбурди сарчашмаҳои назариявӣ, тартиб додани нақшаи қори илмӣ, услуби таълиф ва масъалагузорию пешниҳодҳо, таҳияи мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳо оид ба мавзуи диссертатсия зоҳир меғардад.

2.. Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Таҳқиқот ба назарияҳои дахлдори илмҳои фалсафа асос ёфта, заминаи назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавиро барои таҳқиқи фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омили рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон фароҳам овардааст. Ҳулосаҳои илмӣ ва тавсияҳои амалии натиҷаҳо, бар асоси таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавӣ пешниҳод карда мешаванд. Диссертатсия аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуқтаҳои навини илмӣ барои Ҷимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

3. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи 6D.KOA-089 – ихтисоси 6.3.7. – Фалсафаи иҷтимоӣ (илмҳои фалсафа), ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 -уми октябри соли 2024, таҳти № 364 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои Ҷимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад. Ҷамзамон таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми ноябри соли 2017, таҳти № 5\2 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 7 мақолаи илмӣ, ки дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи Олии Аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд инъикоси ҳудро ёфтаанд. Ҳамчунин, 3 мақолаи дигар дар нашрияҳои расмӣ илмӣ ва маводи конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ба нашр расидаанд.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Ҳолов Фаррух Начмимиддинович истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъҳаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъҳаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 37-и Тартиботи додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳод намудаи Ҳолов Фаррух Начмимиддинович маълумоти ғайрисаҳеҳ мавҷуд нест.

7. Банди 56-и Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1) Диссертатсияи Ҳолов Фаррух Начмимиддинович дар мавзӯи “Фарҳанги бозаргонӣ ҳамчун омил рушди ҷомеаи муосири Тоҷикистон: таҳлили иҷтимоӣ – фалсафӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 6.3.7. - Фалсафаи иҷтимоӣ дар Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-089 назди Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои Ҳимоя қабул карда шавад.

2) Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

- Қаҳҳоров Ғаюр Ғафурович - доктори илмҳои фалсафа сарҳодими илмӣ шӯбаи сотсиологияи Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ

- Бердиёрова Гулбарг Ибодуллоевна - номзади илмҳои фалсафа, декани факултети “Риёзи педагогӣ”-и Коллеҷи омӯзгорӣи шаҳри Панҷакент

- Ба ҳайси муассисаи пешбар Донишгоҳи техникаи Тоҷикистон ба номи М.С.Осимӣ таъин карда шавад

3) Нашри эълон оид ба Ҳимояи ошкорои диссертатсия дар шурои диссертатсионӣ ва ҷойгир намудани матни диссертатсия ва автореферат дар сомонии расмӣ Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ ва сомонии расмӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

4) Чопи автореферат бо ҳукуқи дастнавис ва паҳн намудани он ба суроғаҳои дахлдор иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои фалсафа, дотсент

Н.Д.Маҳмадизода

Аъзоёни комиссия:

доктори илмҳои сотсиологӣ , профессор

Ш.Шейсматуллоев

доктори илмҳои фалсафа, дотсент

Назар М.А

06.02.2026

